

1. Aşağıdakilerden hangisi, I. Dönem Tanzimat edebiyatı öykü ve romanının özelliklerinden biri değildir?

- A) Genellikle teknik yönden zayıftır.
- B) Gerçekçi çevre tasvirleri önemli yer tutar.
- C) Zaman zaman romanın akışı durdurularak okuyucuya bilgi verilir.
- D) Kişiler genellikle tek yönlü ele alınır; iyiler ödüllendirilir, kötüler cezalandırılır.
- E) Rastlantılara sıkça yer verilir.

2. (I) Tanzimat Dönemi öncesi Türk edebiyatında hikâye ve roman türleri yoktu. (II) Olay çevresinde oluşan metinler daha çok mesnevi, halk hikâyesi ve masal türlerinde ortaya konuyordu. (III) Tanzimat düzyazı alanında bir çığır açtı, onu şiirden daha etkili bir hâle getirdi. (IV) Tanzimatçılar, halkın okuması, bilgilenmesi amacıyla roman ve hikâyeler yazdı. (V) Yusuf Kamil Paşa roman, Ahmet Mithat Efendi hikâye türünün ilk çeviri örneklerini verdi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.
- E) V.

3. I. Adil Giray'ın İran ile Osmanlı arasında yapılan savaştan sonra esir düşüp orada Perihan ve Şehriyar ile olan ilişkilerini anlatmaktadır.
II. Alafranga özentileri olan züppe bir tiplerle, yeniliklere açık, gerçekçi, çalışkan bir Osmanlı beyefendisini karşılaştırarak anlatır.

Yukarıda konuları verilen eserler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) İntibah - Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat
- B) Cezmi - Felatun Bey'le Rakım Efendi
- C) Araba Sevdası - Sergüzeşt
- D) Zehra - Cezmi
- E) Karabibik - Araba Sevdası

4. Tanzimat romanında çoğunlukla yazarlarının medeniyet anlayışına bağlı olarak idealize edilen, Şinasi'nin ifadesiyle "Garb'ın fikr-i bikri ile Şark'ın aklı-ı piranesini" birleştirmeye, bir sentez oluşturmaya çalışan, toplumumuz için örnek gösterilen yeni dünya görüşünün de temsilcisi durumundaki sentez tipler ön plana çıkarılır. — romanındaki —, işte bu tiplerden biridir. **Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisi**

getirilebilir?

- A) Paris'te Bir Türk - Nasuh Efendi
- B) Karabibik - Karabibik
- C) İntibah - Ali Bey
- D) Araba Sevdası - Bihruz
- E) Felatun Bey'le Rakım Efendi - Felatun

5. Tanzimat Dönemi roman ve hikâyesinde I. dönem yazarları romantizm, II. dönem yazarları realizm ve natüralizmin etkisinde kalmışlardır.

Buna göre, aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla romantizm, realizm ve natüralizmin etkisinde kalan yazarlar bir arada verilmiştir?

- A) Sami Paşazade Sezai - Ahmet Mithat Efendi - Nabizade Nazım
- B) Recaizade Mahmut Ekrem - Nabizade Nazım - Ahmet Mithat Efendi
- C) Namık Kemal - Ziya Paşa - Ahmet Mithat Efendi
- D) Namık Kemal - Recaizade Mahmut Ekrem - Nabizade Nazım
- E) Şemsettin Sami - Namık Kemal - Recaizade Mahmut Ekrem

6. Tanzimat aydınları sadece Batı'nın edebiyat kültürünü almakla modernleşilemeyeceğini bilmektedirler. Bundan dolayı da halkın zihniyetini değiştirebilecek, bütün sahaları çerçeveleyen bir yeniliğin peşinde olmuşlar ve bu yüzden de romanı önemli bir tür olarak görmüşlerdir. Çünkü onlar için en temel problem, halkın eğitilmesidir ve halka ancak bu çeşit edebiyat türleriyle ulaşılabilir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu parçada sözü edilen anlayışı benimseyen romancılar birlikte verilmiştir?

- A) Şemsettin Sami - Şinasi
- B) Muallim Naci - Abdülhak Hamit Tarhan
- C) Ahmet Vefik Paşa - Namık Kemal
- D) Sami Paşazade Sezai - Recaizade Mahmut Ekrem
- E) Namık Kemal - Ahmet Mithat Efendi

7. Aşırı karakter analizleri nedeniyle ilk psikolojik roman denemesi olarak kabul edilen romanda kıskanç bir kadının, etrafındaki insanları aşk olaylarıyla nasıl mahvettiği anlatılır. Yazar en sonunda bu kıskanç durumunun kadını da nasıl içine çektiğinden bahseder.

Yukarıda tanıtılan eser ve yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zehra - Nabizade Nazım
- B) Sergüzeşt - Sami Paşazade Sezai

B) Sergüzeşt - Sami Paşazade Sezai

C) Araba Sevdası - Recaizade Mahmut Ekrem

D) Karabibik - Nabizade Nazım

E) Finten - Abdülhak Hamit Tarhan

8. Yazar, bu romanında alafranga züppe tipi yansıtır. Romanın kahramanı, vezirlik ve valilik de yapmış olan bir Osmanlı paşasının oğludur. Babasının görev yerlerinin değişmesi sebebiyle doğru dürüst bir eğitim alamamış; bir süre İstanbul'da Rüştîyeye devam etmişse de Rüştîyeyi bitirmeden okuldan alınmış; Arapça, Farsça, Fransızca öğrensin diye özel hocalar tutulmuş fakat akli başka yerlerde olduğundan şımarık ve cahil yetişmiştir. "Araba kullanmak", "alafranga beylerin hepsinden daha süslü gezmek", "berberler, kunduracılar, terziler, garsonlarla Fransızca konuşmak" en büyük üç merakıdır.

Bu parçada sözü edilen roman ve kahramanı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Para - Sulhi

B) Karnaval - Zekai Bey

C) Araba Sevdası - Bihruz

D) Jön Türk - Nurullah Bey

E) Acaib-i Alem - Hicabi Bey

9. Esir ticaretinin sosyal yaşamdaki yeri — karakteriyle — adli yapıtta gözler önüne serilirken toprak sorunu, geçim derdi, yöresel gözlemler Anadolu gerçeklerimiz — karakteriyle — adli yapıtta dile getirilir.

Yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

A) Dilber - Sergüzeşt - Karabibik - Karabibik

B) Dilaşup - İntibah - Zehra - Zehra

C) Bihruz - Araba Sevdası - Talat - Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat

D) Felatun - Felatun Bey'le Rakım Efendi - Dilber - Sergüzeşt

E) Mahpeyker - İntibah - Zehra - Zehra

10. Tanzimat Dönemi roman ve hikâyesiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Sami Paşazâde Sezai'nin Küçük Şeyler ve Rumuzu'î-Edeb isimli kitaplarında yer alan hikâyeler, modern hikâyeye geçiş noktasında küçük hikâye türünün ilk örnekleri olarak ortaya çıkar.

B) Kimi zaman romana yaklaşan hacimdeki örnekleri de barındıran Letâif-i Rivâyat serisinde Ahmet Mithat Efendi, özellikle üslubuyla yer yer eski meddah geleneğini devam ettirerek gelenekten kurtulamadığını gösterir.

C) Nâbizâde Nâzım, uzun hikâyesi Karabibik'le hikâye türünü

hem tematik olarak hem de romantik ve klasik yönelimiyle Batı çizgisine taşır.

- D) Namık Kemal, İntibah'ında mekânı anlatırken benzerine kasidelerin nesib bölümlerinde rastlanan oldukça uzun tasvirler yapar.
- E) Recaizade Mahmut Ekrem, Araba Sevdası'nda gerek olay gerekse karakterler bakımından doğal ve yerlidir; betimlemelerinde realizmin kurallarına bağlı kalmıştır.

11. (I) Üretken bir yazardır, 200 kadar esere imza atmıştır. (II) Sade bir dille yazmış, bildiği her şeyi okuyucuya aktarmaya çalışmıştır. (III) Eserleri sanatsal açıdan fazla değer taşımamasına rağmen edebiyatımızın ufku genişletmiştir. (IV) Romanlarında modern bir teknik kullanmış, kişiliğini gizlemiştir. (V) 1878'de Tercüman-ı Hakikat gazetesini çıkarmıştır. Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde, Ahmet Mithat Efendi ile ilgili bir bilgi yanlış vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

- 12.
I.	II.
I. Batılı ilk hikâye	Küçük Şeyler
II. Doğu - Batı çatışması	Sergüzeşt
III. Köy konusu	Karabibik
IV. Edebi roman	İntibah
V. Sosyal problem	Taaşuk-ı Talat ve Fitnat
- Yukarıda I. grupta verilen kavramlardan hangisi II. grupta karşısında verilen eserle iliskilendirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

www.supersonu.com

Cevaplar :

1)B, 2)E, 3)B, 4)A, 5)D, 6)E, 7)A, 8)C, 9)A, 10)C, 11)D, 12)B,